

Justis- og beredskapsdepartementets lovavdeling
Postboks 8005 Dep.
0030 OSLO

Høringsuttalelse - teknologinøytralitet

Det vises til høringsbrev datert 30.11.2015 om endringer i tinglysningsloven, tvangsfullbyrdelsesloven og inkassoloven (teknologinøytralitet), med frist for høringsuttalelse 1.2.2016.

Domstoladministrasjonen ønsker på helt generelt grunnlag å fremheve behovet for et teknologinøytralt regelverk på alle områder, og da særlig innenfor prosesslovgivningen og i andre lover der det er tale om det man kan kalle mengdekommunikasjon.

Departementet har i høringsnotatet flere steder vist til lov 21. desember 2001 nr. 117 om endringer i diverse lover for å fjerne hindringer for elektroniske kommunikasjon og forarbeidene til loven i Ot.prp. nr. 180 (2000-2001). Forarbeidene og loven er allerede 15 år gamle, og det har vært en rivende teknologisk utvikling i etterkant; både hva angår selve teknologien, men også utbredelsen av teknologien i samfunnet.

Premissene og vurderingene i forarbeidene, bærer til dels preg av å ha kommet til i en annen tid. Etter vårt syn, er også forarbeidene preget av en noe overdreven tiltro til fysiske postkasser; både hva angår sikkerhet, men også til at borgerne henter sin post med jevne mellomrom og ikke minst at de leser den post de har mottatt. I motsetning til elektronisk kommunikasjon som ofte sier noe om hva henvendelsen gjelder i varselet eller emnefeltet, vil et fysisk brev i en fysisk postkasse ikke ha noen indikasjoner på konvolutten om innholdet i henvendelsen.

Et eksempel på teknologisk utvikling som nærmest har ført til en omveltning av hvordan mennesker forholder seg til omverdenen, er alminneliggjøringen av smarttelefoner fra 2007 (den første iPhone ble lansert i 2007 og operativsystemet Android i 2008). Utviklingen av disse produktene har ført til at en stor del av den norske befolkningen nærmest til enhver tid går med mobiltelefon eller en annen "device" som lar brukeren kjøre og installere avansert programvare og gir tilgang til såkalt tredje-parts programmer (apps), i tillegg til at man har nærmest kontinuerlig tilgang til Internett enten via mobilnettet eller trådløse nett.

Et annet eksempel er utviklingen av digitale postkasser. I Norge kan man velge Digipost eller e-Boks. Dette er postkasser som er likestilt med fysiske postkasser, og som kan benyttes til sikker digital kommunikasjon mellom privatpersoner og private og offentlige virksomheter. En rekke private aktører kan også sende post til digitale postkasser, og det er her forskjell mellom de to løsningene som tilbys.

I tillegg til postdistribusjon, tilbys et dokumentarkiv hvor brukeren selv kan laste opp en kopi av sine egne dokumenter. Systemet ble lansert i 2011, og i februar 2014 besluttet regjeringen at offentlig sektor gjør digital kommunikasjon til hovedregel mot innbyggere og næringsdrivende. Alle statlige virksomheter skal ta

i bruk digital postkasse i løpet av 2016.

På Difis sine hjemmesider opplyses det blant annet at en digital postkasse er; tryggere enn all annen postgang, man får viktige brev der man er samt at man mottar og oppbevarer viktige brev ett sted, både fra private og offentlige virksomheter. Også Altinn er en velbrukt og velfungerende "postkasse".

Med en digital postkasse skal man kunne motta alle typer post digitalt og oppbevare den så lenge man vil. Løsningen reiser imidlertid spørsmålet om kommunikasjon den andre veien, dvs. hvordan skal borgerne kommunisere med det offentlige eller andre aktører som har anledning til å sende post til digitale postkasser.

Enkelte teknologiaktører¹ peker på at i den digitale verden griper to-veis kommunikasjon om seg som standard, slik at digitale postkasser allerede nå fremstår som et feilspor. Samtidig har den oppvoksende generasjon i stadig mindre grad et forhold til hva e-post er, og bruker e-post i stadig mindre grad.

Elektronisk signatur og elektroniske signaturløsninger er et stadig tilbakevendende tema. Et teknologinøytralt regelverk må gi en tilfredsstillende regulering av dette. Spørsmålet om to-veis kommunikasjon aktualiserer behovet for elektronisk signatur, også til bruk for borgerne.

Domstoladministrasjonen mener at lovendringer om teknologinøytralitet i størst mulig grad bør være generiske og åpne for teknologisk utvikling, og i minst mulig grad gi bindinger om spesielle tekniske løsninger. Vi mener derfor at tilnærmingen med å knytte muligheten for elektronisk kommunikasjon opp mot betryggende forsendelsesmåter, slik blant annet forslaget til ny § 3 a i inkassoloven er et eksempel på, kan være god.

Vi legger til grunn at henvisningen til domstoloven § 197 a i forslag til ny § 1-10 i tvangsfullbyrdsloven vil dekke opp behovet for elektronisk kommunikasjon mellom namsmannen og borgerne samt elektronisk forkynning, dersom dette er regulert i forskrift gitt med hjemmel i § 197 a. Vi er imidlertid usikker på om det i tilstrekkelig grad åpnes for elektronisk kommunikasjon mellom namsmannen og retten. Vi mener også at det er uheldig at elektronisk kommunikasjon med domstolen, namsmyndigheten mv må forskriftsreguleres for at det skal være adgang til det, og savner en mer generell hjemmel i selve loven.

De foreslått lovendringene medfører sannsynligvis at det må gjøres endringer i domstolenes saksbehandlingssystem, Lovisa, ettersom flere rettsavgjørelser oversendes for tinglysning, eksempelvis når tvangssalg besluttet. Dette vil ventelig ha en kostnad.

Med hilsen

Solveig Moen
avdelingsdirektør

Benedicte Aas
seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

¹ http://www.dagbladet.no/2015/01/26/nyheter/okonomi/digipost/e-bok/digital_postkasse/37375466/